# CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2022 VAN DE GEMEENTE MOERDIJK

## 1 Inleiding

Bij besluit van 21 november 2019 heeft de gemeenteraad aan Astrium de opdracht verstrekt om over de boekjaren 2019 en 2020 de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet voor de gemeente Moerdijk uit te voeren. Vervolgens zijn Astrium en de gemeente overeengekomen de optie de overeenkomst met twee keer een jaar te verlengen te lichten.

Terugblikkend op de controles over de afgelopen boekjaren mag worden gesteld dat deze controles naar ieders tevredenheid zijn verricht. Dit los van de uitkomsten van de controle.

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet de gemeenteraad nog een aantal zaken vastleggen, hetgeen op hoofdlijnen in dit controleprotocol plaatsvindt.

Object van controle is de jaarrekening en daarmee tevens het financieel beheer over het jaar 2022 zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk.

### *1.1 Doelstelling*

Dit controleprotocol heeft als doel om samenvattend de kaders vast te leggen voor de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring - en rapporteringtoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Moerdijk.

### *1.2 Wettelijk kader*

De Gemeentewet, artikel 213, schrijft voor dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

De gemeenteraad van de gemeente Moerdijk heeft op 26 februari 2004 de verordening ex. artikel 213 Gemeentewet voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Moerdijk vastgesteld (Controleverordening). Het bij de controle te hanteren normenkader is in hoofdlijnen vastgelegd in het voor de aanbesteding van accountantsdiensten voor de periode 2019-2020 opgestelde programma van eisen, door de gemeenteraad vastgesteld in de raadsvergadering van 14 maart 2019. Bij het besluit tot verlenging van de samenwerking is overeengekomen het bij de aanbesteding gebruikte programma van eisen te blijven hanteren. Met dit controleprotocol stelt de gemeenteraad nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor het huidige controlejaar.

### *1.3 Procedure*

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 10 maart 2022 een auditcommissie ingesteld om te voorzien in een platform voor periodiek overleg met de accountant als bedoeld in de verordening ex. artikel 213 Gemeentewet (artikel 4, lid 3).

In het programma van eisen offerteaanvraag ten behoeve van het leveren van accountantsdiensten is het begeleidingstraject met de accountant uitgewerkt. Met de accountant worden nadere afspraken gemaakt omtrent de procedure en de communicatie voor het jaar 2022. Deze afspraken worden vastgelegd via de verslaglegging van de vergaderingen van de auditcommissie.

## 2 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in art 213 Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;

- Het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie, gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- Het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Ten aanzien van het begrip rechtmatigheid wordt verwezen naar het programma van eisen offerteaanvraag ten behoeve van het leveren van accountantsdiensten, waarin de rechtmatigheid en de accountantscontrole nader is uitgewerkt. Deze uitwerking van het begrip rechtmatigheid vormt de basis voor de door de accountant uit te voeren werkzaamheden.

Verder zijn bepalend voor de uit te voeren controlewerkzaamheden de nadere regels omtrent rechtmatigheid, die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van art. 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) alsmede de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

## 3 Overgang naar rechtmatigheidsverantwoording door het college

Het College van B&W is binnen de gemeente verantwoordelijk voor de naleving van de regelgeving. In de huidige situatie geeft de accountant in de controleverklaring een oordeel over de rechtmatigheid van het handelen van de gemeente. Vanaf boekjaar 2023 legt het college rechtstreeks verantwoording af over de (financiële) rechtmatigheid van het gevoerde bestuur, aan de hand van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Het college gebruikt daarvoor de model-tekst die door de commissie BBV wordt voorgeschreven. Alleen afwijkingen boven de door de raad bepaalde afwijkingsgrens worden vermeld. In de paragraaf bedrijfsvoering beschrijft het college welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen. De accountant controleert vervolgens de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid. De accountant kijkt dus of hetgeen het college meldt in de rechtmatigheidsverantwoording, juist en volledig is.

Hoewel de rechtmatigheidsverantwoording door het college pas gaat gelden vanaf boekjaar 2023 verdient het aanbeveling om het verantwoordingsjaar 2022 in navolging van vorig jaar wederom te gebruiken als proefjaar. Voor het proefdraaien met de rechtmatigheidsverantwoording door het college c.q. de controleaanpak zullen door het college dezelfde normen en tolerantiegrenzen gehanteerd worden die richting de accountant zijn aangegeven in dit protocol (1% tolerantie).

## 4 Te hanteren goedkeuring - en rapporteringtoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in.
De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheerhandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie.[1] De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op de risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

Naast de kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling, ofwel ‘professioneel oordeel’, hanteren. De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professioneel oordeel.

De goedkeuringstolerantie (bestaande uit kwantitatieve criteria en kwalitatieve beoordeling) is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

[1] De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringtolerantie[2] onderkend.

De rapporteringtolerantie wordt door de gemeenteraad vastgesteld. De accountant richt de controle in - rekening houdend met de rapporteringtolerantie - om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden, die dit bedrag overschrijden, ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstoleranties aangegeven:

| | **Strekking accountantsverklaring:** | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Goedkeuringstolerantie** | **Goedkeurend** | **Beperking** | **Oordeelonthouding** | **Afkeurend** |
| Fouten in de jaarrekening (% omvangbasis) | ≤ 1% | >1%<3% | - | ≥ 3% |
| Onzekerheden in de controle (% omvangbasis) | ≤ 3% | >3%<10% | ≥ 10% | - |

Op basis van de (primitieve) begroting van de gemeente, betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 1,1 miljoen en een totaal van onzekerheden van circa € 3,3 miljoen de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten. De rapporteringtolerantie wordt gesteld op € 100.000. Uitspraken dienen met minimaal 95% betrouwbaarheid te worden afgegeven, tenzij hiervoor hogere wettelijke bepalingen gelden.

# 5 Rechtmatigheidscriteria nader toegelicht

## *5.1 Rechtmatigheidscriteria algemeen*

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkend:

- Het begrotingscriterium
- Het voorwaardencriterium
- Het misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium
- Het calculatiecriterium
- Het valuteringcriterium
- Het adresseringscriterium
- Het volledigheidscriterium
- Het aanvaardbaarheidscriterium en
- Het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria.

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- Het begrotingscriterium
- Het voorwaardencriterium en
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O criterium).

## *5.2 Begrotingscriterium (budgetrecht)*

Voor wat betreft het begrotingscriterium heeft de raad via de financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet nader uitgewerkt hoe moet worden bepaald of de lasten binnen de omschrijving van de activiteiten en het bijbehorende bedrag van het programma passen. Hier is beleid vastgelegd ten aanzien van:

- Het tijdig melden van verwachte budgetoverschrijdingen (via bestuursrapportages of - gezien de aard van de verwachte budgetoverschrijding - via de actieve informatieplicht van B&W);
- Hoe om te gaan met overschrijdingen op programmaniveau;

[2] De rapporteringtolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringtolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. De rapporteringtolerantie kan worden vastgesteld op een percentage, bijvoorbeeld 80%, van de goedkeuringstolerantie of op een maatschappelijk relevant geacht absoluut bedrag, bijv. € 100.000 De rapporteringtoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek wil terugzien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt.

- Het mogen schuiven binnen de budgetten (voor producten) van een programma;
- Het nadrukkelijk koppelen van de voorwaarden welke gelden voor het verkrijgen van (subsidie)baten aan de bijbehorende lasten enz.

Er is een tweetal soorten kostenoverschrijdingen die de accountant strikt formeel moet meewegen in zijn oordeel. Het gaat om:

- Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, zoals subsidies of kostendekkende omzet;
- Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen, waarbij veelal pas bij het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding naar voren komt.

Dit oordeel kan komen te vervallen indien de raad daar expliciet toe besluit. In voorgaande jaren heeft de gemeenteraad reeds bepaald, dat de accountant deze overschrijdingen niet meeneemt bij het oordeel over de begrotingsrechtmatigheid, als in dit soort situaties is gehandeld binnen het door de raad uitgestippelde beleid.

### *5.3 Voorwaardencriterium*

Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen. Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets door de accountant in dit controleprotocol wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij is dat het huidige beleid, zoals bijvoorbeeld nu toegepast bij subsidieverstrekking door de gemeente, is bekrachtigd en dat er met name jegens derden niet met terugwerkende kracht strengere normen zullen worden toegepast.

### *5.4 Misbruik en oneigenlijk gebruik*

Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik worden genomen. Daarbij is de vooronderstelling gerechtvaardigd, dat binnen de belangrijkste procedures, reeds (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording.

## 6 Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar is limitatief gericht op:

- De naleving van wettelijke kaders, uitsluitend voor zover deze directe financiële beheerhandelingen betreffen of kunnen betreffen;
- De naleving van de volgende kaders:
  - De begroting, inclusief vastgestelde wijzigingen.
  - Lastenoverschrijdingen die gecompenseerd worden door direct gerelateerde opbrengsten worden buiten beschouwing gelaten. Hetzelfde geldt voor kostenoverschrijdingen bij open-einderegelingen, onder de voorwaarde dat gehandeld wordt binnen de het door de gemeenteraad vastgestelde beleid.
  - De Financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet.
  - De Controleverordening ex. artikel 213 Gemeentewet.
  - De verordening Periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid ex. artikel 213a Gemeentewet;
  - De overige kaders (interne regelgeving), zoals opgenomen in de kolom “Gemeentelijke verordeningen, uitvoeringsregels en beleid” van de “Inventarisatie wet - en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole in de gemeente Moerdijk voor de accountantscontrole jaarrekening 2022”, voor zover het betreft door de raad vastgestelde verordeningen en beleidsnota’s. Door het college vastgestelde beleids- en uitvoeringsregels blijven voor wat betreft het rechtmatigheidsoordeel buiten beschouwing (bijlage 2 van dit protocol).

Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt voor de interne regelgeving over 2022 uitsluitend een toets door de accountant plaats naar de volgende drie voorwaarden:

- De omschrijving van de doelgroep, respectievelijk het project;
- De heffing - en/of declaratiegrondslag en
- Normbedragen (hoogte en duur),

tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen. [3]

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd worden deze in de rapportage en oordeelweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de raad of hogere overheden vastgestelde regels betreft (zie bijlage 2). Met andere woorden: interne regels van college naar ambtelijke organisatie c.q. collegebesluiten vallen daar buiten. De interne regels van het college kunnen overigens wel relevant zijn voor de nadere vaststelling van de invulling van “hogere” besluiten, maar zijn op zich geen object van onderzoek. Voorts kan een afwijking van deze lagere regelgeving passend zijn binnen de uitvoering van hogere besluiten. Het is (over het algemeen) aan het college om een oordeel te vellen over de geconstateerde afwijkingen van lagere interne regels.

# 7 Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

## *7.1 Managementletter n.a.v. interim-controle*

In het vierde kwartaal voert de accountant een zogenaamde interim-controle uit. De hieruit voortvloeiende bevindingen en aanbevelingen komen tot uitdrukking in de Managementletter. Bestuurlijk relevante zaken worden – op grond van de overeengekomen rapportagewensen van de raad - aan het college van burgemeester en wethouders gerapporteerd. De gemeenteraad ontvangt hiervan een afschrift.
De Auditcommissie heeft in overleg met de accountant aan aantal punten aangegeven, waaraan de accountant bij zijn controle speciale aandacht zal geven. Deze aandachtspunten zijn als bijlage 1 bij dit protocol gevoegd. De rapportering over deze aandachtspunten behoeft niet noodzakelijkerwijs (volledig) in het verslag naar aanleiding van de interim-controle plaats te vinden. Sommige punten zullen vooral bij de jaarrekeningcontrole kunnen worden beoordeeld, of uiteindelijk dan worden afgewikkeld.

De accountant zal in oktober/november 2022 de interim-controle uitvoeren. De managementletter zal op 15 december 2022 in de vergadering van de Auditcommissie worden besproken. De Auditcommissie ontvangt in deze vergadering ook een (aangepaste) planning voor de beleidscyclus 2022, waarin onder meer het traject van de accountant is opgenomen voor wat betreft de te houden controles en rapportbesprekingen e.d.. Deze planning is erop gericht dat de accountantsverklaring samen met het rapport van bevindingen tijdig met de Auditcommissie kan worden besproken, zodat deze de gemeenteraad een advies kan geven over de vaststelling van de jaarrekening, welke vaststelling in de raadsvergadering voorafgaand aan het zomerreces is voorzien. De opdrachtnemer stuurt een afschrift van het rapport van bevindingen naar het College van Burgemeester en Wethouders.

## *7.2 Verslag van bevindingen jaarrekening*

In artikel 7 van de Controleverordening is een aantal aanwijzingen gegeven ten aanzien van de rapportering door de accountant. In aanvulling hierop gelden de volgende aanwijzingen:

- In het verslag van bevindingen aan de raad wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financieel beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen;
- In het verslag van bevindingen worden gesignaleerde onrechtmatigheden toegelicht, gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, etc.). Fouten of onzekerheden, die de rapporteringtolerantie overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking;
- In het verslag van bevindingen wordt specifiek aandacht besteed aan de opzet en voor zover mogelijk het functioneren van de bijgestelde processen. Hierbij wordt aangesloten op het vastgestelde kwaliteitstraject en de gekozen aandachtspunten voor het betreffende jaar.

[3] Dergelijke jegens derden geformuleerde (financiële) voorwaarden zijn immers ook al relevant voor de accountantscontrole inzake de getrouwheid van de jaarrekening.

- In de accountantsverklaring wordt, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Met de voorgeschreven rapportage door de accountant (i.c. accountantsverklaring en verslag van bevindingen) wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken van rechtmatigheid binnen de gemeente. Op basis van deze rapportages kan de raad zelfstandig de door het college opgestelde jaarrekening vaststellen. Op deze wijze wordt optimaal aangesloten op het duale stelsel en de verantwoordelijkheden van het college c.q. gemeenteraad hierin én wordt op een transparante wijze over de stand van zaken van rechtmatigheid gecommuniceerd.

Zevenbergen, 19 september 2022

**Bijlagen behorend bij controleprotocol accountantscontrole op de jaarrekening 2022 van de gemeente Moerdijk**

1. Aandachtspunten voor de accountant aangegeven vanuit de raad voor het jaar 2022
    1. Proces van aanbesteding en het tot stand komen van het contract met de leverancier van Groen voorziening onderhoud:
        - Was het rechtmatig
        - Voldeed het aan de externe en interne voorschriften
        - Voldeed het aan de projectopzet ten aanzien van functie-inrichting en projectuitvoering.
    2. De inhuur van derden als onderdeel van de personeelskosten
        - Welk deel / kosten daarvan is tijdelijk ter vervanging van ziek personeel
        - Welk deel / kosten is ingezet voor onvervulbare vacatures
        - Welk deel zit op een leidinggevende/sturende positie (projectleiders e.d.)
    3. De dataveiligheid van de financiële systemen

2. Inventarisatie wet - en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole gemeente Moerdijk voor de accountantscontrole jaarrekening 2022.

**Bijlage 2a:**

**Overzicht externe regelgeving / wetgeving t.b.v. accountantscontrole jaarrekening 2022**

| Taakveld | Wetgeving |
|---|---|
| Algemeen | Gemeentewet |
| Algemeen | Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) |
| Algemeen | Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) |
| Algemeen | Algemene wet bestuursrecht (Awb) |
| Algemeen | Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) |
| Algemeen | Europese privacyrichtlijn en EU-US Privacy Shield |
| Algemeen | Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) / ENSIA |
| Algemeen | Wet Markt en Overheid (MO) |
| Algemeen | Europese regelgeving inzake Staatssteun |
| Algemeen | Wet open overheid (Woo) |
| Algemeen | Wet elektronische publicaties (Wep) |
| Belastingen | Wet waardering onroerende zaken (Woz) |
| Belastingen | Algemene wet rijksbelastingen |
| Belastingen | Invorderingswet 1990 |
| Belastingen | Uitvoeringsregel Invorderingswet 1990 |
| Belastingen | Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen |
| Belastingen | Wet milieubeheer |
| Belastingen | Waterwet |
| Rijksbelastingen | Wet op de omzetbelasting |
| Rijksbelastingen | Wet op het BTW-compensatiefonds |
| Rijksbelastingen | Wet op de vennootschapsbelasting |
| Grafrechten | Wet op de lijkbezorging |
| Grondexploitaties | Wet ruimtelijke ontwikkeling (Wro) |
| Grondexploitaties | Mededeling Europese Commissie betreffende staatsteun bij verkoop van gronden en gebouwen door openbare instanties |
| Inkoop en aanbesteding | EU-Werkingsverdrag |
| Inkoop en aanbesteding | Europese Richtlijnen (2009/81/EG,2014/24) |
| Inkoop en aanbesteding | Aanbestedingswet 2012 |
| Inkoop en aanbesteding | Aanbestedingsbesluit |
| Inkoop en aanbesteding | Gids Proportionaliteit |
| Jeugdhulp | Jeugdwet |
| Jeugdhulp | Regeling jeugdwet |
| Leerlingenvervoer | Wet op het primair onderwijs |
| Leerlingenvervoer | Wet op het voortgezet onderwijs |

**Overzicht externe regelgeving / wetgeving t.b.v. accountantscontrole jaarrekening 2022**

| Taakveld | Wetgeving |
|---|---|
| Leges | Paspoortwet |
| Leges omgevingsvergunningen | Wet algmene bepalingen omgevingrecht (Wabo) |
| Leges omgevingsvergunningen | Woningwet |
| Leges omgevingsvergunningen | Bouwbesluit 2012 |
| Leges omgevingsvergunningen | Ministeriële regeling omgevingsrecht |
| Leges omgevingsvergunningen | Besluit omgevingswet |
| Onderwijshuisvesting | Wet op het primair onderwijs |
| Salarissen | Ambtenarenwet |
| Salarissen | Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) |
| Salarissen | CAR-UWO |
| Salarissen | Wet op de loonbelasting 1964 |
| Salarissen | Pensioenwet |
| Salarissen | Wet financiering sociale verzekering |
| Salarissen | Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) |
| Salarissen | Werkkosten regeling (Wkr) |
| Salarissen | Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers |
| Salarissen | Wet normering topinkomens (Wnt) |
| Schuldhulpverlening | Wet gemeentelijke schuldhulpverlening |
| Subsidieverstrekkingen | Algemene wet bestuursrecht (Awb) |
| Treasury | Wet financiering decentrale overheden (Fido) |
| Treasury | Regeling schatkistbankieren decentrale overheden |
| Treasury | Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) |
| Treasury | Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) |
| Verbonden partijen | Wet gemeenschappelijke regelingen |
| Verhuur | Wet op het overleg huurders verhuurder |
| Verhuur | Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte |
| Verhuur | Besluit huurprijzen woonruimte |
| Verhuur | Besluit servicekosten |
| Uitkeringen sociale zaken | Participatiewet |
| Uitkeringen sociale zaken | Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw) |
| Uitkeringen sociale zaken | Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz) |
| Uitkeringen sociale zaken | Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 |
| Uitkeringen sociale zaken | Algemeen inkomensbesluit socialezekerheidswetten |
| Werkvoorzieningsschap | Wet sociale werkvoorziening (Wsw) |
| Wmo | Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 |
| Wmo | Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 |

**Bijlage 2b:**

**Overzicht interne regelgeving gemeenteraad t.b.v. accountantscontrole jaarrekening 2022**

| Taakveld | Gemeentelijke regelgeving | Basis wet- en regelgeving | Bevoegd orgaan: raad of college | Datum inwerkingtreding |
|---|---|---|---|---|
| Algemeen | Financiële verordening gemeente Moerdijk | artikel 212 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 26-2-2022 |
| Algemeen | Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Moerdijk | artikel 213a van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2019 |
| Algemeen | Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiele organisatie van de gemeente Moerdijk 2004 | artikel 213 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-3-2004 |
| Belastingen | Afvalstoffenverordening gemeente Moerdijk | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet<br>artikel 10.23 van de Wet milieubeheer | gemeenteraad | 27-3-2021 |
| Belastingen | Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Moerdijk houdende regels omtrent de kwijtschelding van gemeenschappelijke belastingen | artikel 225 van de Gemeentewet<br>artikel 26 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990<br>Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990<br>Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen | gemeenteraad | 23-12-2020 |
| Belastingen | Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2022 | artikel 229, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 15.33 van de Wet milieubeheer | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Belastingen | Verordening onroerende-zaakbelastingen | artikel 220 van de Gemeentewet<br>artikel 220a van de Gemeentewet<br>artikel 220b van de Gemeentewet<br>artikel 220c van de Gemeentewet<br>artikel 220d van de Gemeentewet<br>artikel 220e van de Gemeentewet<br>artikel 220f van de Gemeentewet<br>artikel 220h van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Belastingen | Verordening reclamebelasting Fijnaart | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet<br>artikel 227 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Belastingen | Verordening reclamebelasting Klundert | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet<br>artikel 227 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Belastingen | Verordening reclamebelasting Zevenbergen | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet<br>artikel 227 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Belastingen | Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2022 | artikel 10.33 van de Wet milieubeheer<br>artikel 3.5 van de Waterwet<br>artikel 3.6 van de Waterwet<br>artikel 228a van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Belastingen | Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2022 | artikel 224 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Belastingen | Verordening op de heffing en invordering van watertoeristenbelasting 2022 | artikel 224 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |

**Overzicht interne regelgeving gemeenteraad t.b.v. accountantscontrole jaarrekening 2022**

| Taakveld | Gemeentelijke regelgeving | Basis wet- en regelgeving | Bevoegd orgaan: raad of college | Datum inwerkingtreding |
|---|---|---|---|---|
| Grafrechten | Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten | artikel 229, eerste lid, van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Grondexploitaties | Nota Grondbeleid | Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) | gemeenteraad | 1-1-2013 |
| Grondaankopen | Nota Grondbeleid | Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) | gemeenteraad | 1-1-2013 |
| Groenverkopen | Nota Grondbeleid | Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) | gemeenteraad | 1-1-2013 |
| Jeugdhulp | Verordening Jeugdhulp gemeente Moerdijk | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet<br>artikel 2.9 van de Jeugdwet<br>artikel 2.10 van de Jeugdwet<br>artikel 2.12 van de Jeugdwet<br>artikel 8.1.1, derde lid, van de Jeugdwet<br>artikel 8 van de Regeling Jeugdwet | gemeenteraad | 30-8-2019 |
| Leerlingenvervoer | Verordening leerlingenvervoer gemeente Moerdijk | artikelen 4 van de Wet op het primair onderwijs<br>Artikel 4 Wet op de expertisecentra<br>Artikel 4 van de Wet op het voortgezet onderwijs | gemeenteraad | 1-5-2015 |
| Leges omgevingsvergunningen / Burgerleges | Verordening op de heffing en invordering van leges 2022 | artikel 156, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 156, tweede lid, van de Gemeentewet<br>artikel 229, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 2, tweede lid, van de Paspoortwet<br>artikel 7 van de Paspoortwet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Marktgelden | Verordening op de heffing en invordering van marktgeld 2022 | artikel 229, eerste lid, van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2022 |
| Onderwijshuisvesting | VERORDENING VOORZIENINGEN HUISVESTING ONDERWIJS GEMEENTE MOERDIJK | artikel 147 van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet<br>artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs<br>artikel 76m van de Wet op het voortgezet onderwijs | gemeenteraad | 24-6-2020 |
| Overig | VERORDENING Starterslening gemeente Moerdijk | artikel 108 van de Gemeentewet<br>artikel 147 van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 2021-02-18 |
| Overig | Verordening Moerdijks Restauratie Fonds Gemeente Moerdijk | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 12-12-2019 |
| Overig | Verordening stimuleringsregeling Kwaliteitsimpuls bestaande woningen en accommodaties gemeente Moerdijk | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 22-1-2022 |
| Overig | Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade | artikel 6.7 Wet ruimtelijke ordening<br>artikel 6.1.3.3 Besluit ruimtelijke ordening | gemeenteraad | 13-10-2008 |
| Overig | Verordening nadeelcompensatie centrumontwikkeling Zevenbergen | artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 14-3-2018 |

**Overzicht interne regelgeving gemeenteraad t.b.v. accountantscontrole jaarrekening 2022**

| Taakveld | Gemeentelijke regelgeving | Basis wet- en regelgeving | Bevoegd orgaan: raad of college | Datum inwerkingtreding |
|---|---|---|---|---|
| Salarissen | Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden 2019 | artikel 95, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 96, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 97 van de Gemeentewet<br>artikel 98 van de Gemeentewet<br>artikel 99 van de Gemeentewet<br>artikel 3.1.1 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.1.3, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.1.8, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.1.9, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.3.2 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.3.3, tweede lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.4.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.4.2 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers<br>artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers | gemeenteraad | 5-7-2019 |
| Schuldhulpverlening | Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Moerdijk 2021 | artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2021 |
| Startersleningen | VERORDENING Starterslening gemeente Moerdijk | artikel 108 van de Gemeentewet<br>artikel 147 van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 18-2-2021 |
| Subsidieverstrekkingen | Algemene Subsidieverordening Gemeente Moerdijk | artikel 149 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 1-1-2021 |
| Uitkeringen sociale zaken | Maatregelen- en handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Moerdijk | artikel 8, eerste lid, artikel 8b, artikel 9a, twaalfde lid, artikel 18 en artikel 55 van de Participatiewet<br>rtikel 20, artikel 35, eerste lid, aanhef en onderdelen b, c en d, en artikel 38, twaalfde lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)<br>artikel 20, artikel 35, eerste lid, aanhef en onderdelen b, c en d en artikel 38, twaalfde lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) | gemeenteraad | 1-1-2015 |
| Uitkeringen sociale zaken | Verordening Cliëntenparticipatie Participatiewet | artikel 108 van de Gemeentewet<br>artikel 147 van de Gemeentewet<br>artikel 149 van de Gemeentewet<br>artikel 47 van de Participatiewet | gemeenteraad | 23-7-2015 |
| Uitkeringen sociale zaken | Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet gemeente Moerdijk | artikel 8, eerste lid, onderdeel b, artikel 8 tweede lid en artikel 36 van de Participatiewet | gemeenteraad | 1-1-2015 |

**Overzicht interne regelgeving gemeenteraad t.b.v. accountantscontrole jaarrekening 2022**

| Taakveld | Gemeentelijke regelgeving | Basis wet- en regelgeving | Bevoegd orgaan: raad of college | Datum inwerkingtreding |
|---|---|---|---|---|
| Uitkeringen sociale zaken | Verordening individuele studietoeslag Participatiewet gemeente Moerdijk | artikel 8, eerste lid, onderdeel c, artikel 8 derde lid en artikel 36b van de Participatiewet | gemeenteraad | 1-1-2015 |
| Uitkeringen sociale zaken | Verordening Re-integratie participatiewet gemeente Moerdijk | artikel 6, tweede lid, artikel 8a, eerste lid, aanhef en onderdelen a, c, d en e, en tweede lid, en artikel 10b, vijfde en zevende lid, van de Participatiewet | gemeenteraad | 1-1-2020 |
| Uitkeringen sociale zaken | Verordening tegenprestatie Participatiewet 2015 gemeente Moerdijk | artikel 8a, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet | gemeenteraad | 1-1-2015 |
| Wmo | Verordening maatschappelijke ondersteuning Moerdijk | artikel 2.1.3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 2.1.4, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 2.1.4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 2.1.5, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 2.1.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 2.1.7 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 2.3.6, vierde lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015<br>artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015<br>artikel 156 van de Gemeentewet | gemeenteraad | 2022-03-05 |